

«Μὴ μεριμνᾶτε»: Η αγωνία του σύγχρονου ανθρώπου και η αναζήτηση του αληθινού πλούτου

/ [Γνώμες](#)

Η ευαγγελική περικοπή της Γ΄ Κυριακής μετά την Πεντηκοστή (Ματθ. 6:22-33) περιέχει μια από τις πιο προκλητικές φράσεις του Χριστού: «Μὴ μεριμνᾶτε». Σε μια εποχή όπου η ανασφάλεια, ο ανταγωνισμός και η αδιάκοπη επιδίωξη της επιτυχίας θεωρούνται σχεδόν φυσικά στοιχεία της ανθρώπινης ζωής, η προτροπή αυτή μοιάζει παράδοξη. Πώς είναι δυνατόν να μη μεριμνά κανείς για το μέλλον; Πώς μπορεί να ζήσει χωρίς να τον απασχολεί η εργασία, το εισόδημα, η κατοικία ή η ασφάλεια της οικογένειάς του;

- Πέτρος Δ. Δαμιανός, Δρ. Φιλοσοφίας – Διδακτικό Προσωπικό ΕΜΠ

Η απάντηση βρίσκεται στο πραγματικό νόημα της λέξης «μέριμνα». Ο Χριστός δεν

καταδικάζει τη φροντίδα, την πρόνοια ή την υπεύθυνη εργασία. Καταδικάζει την αγωνιώδη προσκόλληση στα υλικά αγαθά και τον φόβο που κατατρώγει την ψυχή. Άλλο πράγμα είναι να εργάζεται κανείς για να ζήσει και άλλο να ζει μόνο για να εργάζεται. Άλλο να χρησιμοποιεί τα αγαθά και άλλο να υποδουλώνεται σε αυτά.

Ο σύγχρονος δυτικός άνθρωπος βρίσκεται συχνά παγιδευμένος σε μια κατάσταση διαρκούς ανησυχίας. Παρά την τεχνολογική πρόοδο, την οικονομική ανάπτυξη και τις πρωτοφανείς δυνατότητες που διαθέτει, αισθάνεται συχνά περισσότερο αγχωμένος παρά γαλήνιος. Η αιτία δεν είναι μόνο οι πραγματικές δυσκολίες της ζωής, αλλά και η πεποίθηση ότι η ευτυχία βρίσκεται πάντοτε λίγο πιο μπροστά: σε μια καλύτερη θέση εργασίας, σε μεγαλύτερο εισόδημα, σε περισσότερη κοινωνική αναγνώριση, σε περισσότερα αποκτήματα.

Έτσι γεννιέται το ανικανοποίητο. Ο άνθρωπος πείθεται ότι θα ηρεμήσει όταν φτάσει σε έναν συγκεκριμένο στόχο. Όταν όμως τον πετύχει, εμφανίζεται ένας νέος στόχος. Η κορυφή που ονειρευόταν χθες γίνεται το σημείο εκκίνησης για την επόμενη ανάβαση. Η ζωή μετατρέπεται σε έναν ατελείωτο αγώνα χωρίς τερματισμό. Το «αρκετό» εξαφανίζεται από το λεξιλόγιό του.

Ο καταναλωτισμός τροφοδοτεί αυτή τη νοοτροπία. Δεν πρόκειται απλώς για την αγορά αγαθών, αλλά για την ιδέα ότι η αξία του ανθρώπου καθορίζεται από όσα κατέχει. Η επιτυχία μετριέται με αριθμούς, περιουσίες, τίτλους και κοινωνικό κύρος. Όμως όταν η ταυτότητα του ανθρώπου στηρίζεται σε αυτά τα πράγματα, τότε γεννιέται αναπόφευκτα ο φόβος της απώλειάς τους. Όσο περισσότερα αποκτά, τόσο περισσότερα φοβάται μήπως χάσει.

Το τίμημα αυτής της υποδούλωσης είναι συχνά βαρύ. Οι ανθρώπινες σχέσεις υποχωρούν μπροστά στις απαιτήσεις της διαρκούς επιδίωξης. Ο χρόνος με τα παιδιά μειώνεται. Οι φιλίες παραμελούνται. Η συντροφικότητα και ο έρωτας υποτάσσονται στο πρόγραμμα της καριέρας. Η ζωή γεμίζει δραστηριότητες, αλλά αδειάζει από παρουσία. Ο άνθρωπος μπορεί να πετύχει κοινωνικά και ταυτόχρονα να βιώνει μια βαθιά εσωτερική μοναξιά.

Κι όμως, ο άνθρωπος έχει λάβει ένα μοναδικό δώρο. Ζει μέσα σε ένα σύμπαν απερίγραπτης ομορφιάς και μεγαλείου. Μπορεί να κοιτάξει τον έναστρο ουρανό, να θαυμάσει τη θάλασσα, να συγκινηθεί από ένα ηλιοβασίλεμα, να αναρωτηθεί για το νόημα της ύπαρξής του. Μπορεί να αγαπήσει και να αγαπηθεί. Μπορεί να δημιουργήσει σχέσεις που δίνουν νόημα στον χρόνο του. Είναι ίσως το μόνο γνωστό ον που όχι μόνο υπάρχει μέσα στο σύμπαν αλλά και μπορεί να το θαυμάζει συνειδητά.

Ωστόσο, πολλές φορές χάνει αυτή τη δυνατότητα επειδή είναι απορροφημένος από την αδιάκοπη αναζήτηση του «περισσότερου». Περνά τη ζωή του κυνηγώντας στόχους και δεν προλαβαίνει να σταθεί για να δει το θαύμα που ήδη τον περιβάλλει. Αναζητά διαρκώς κάτι που του λείπει και αδυνατεί να χαρεί όσα ήδη του έχουν δοθεί.

Γι' αυτό η ευαγγελική προτροπή «ζητείτε πρώτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» δεν αποτελεί κάλεσμα σε αδιαφορία για τη ζωή. Είναι μια πρόταση ιεράρχησης των αξιών. Ο Χριστός καλεί τον άνθρωπο να τοποθετήσει στο κέντρο όχι τα πράγματα αλλά το νόημα, όχι την κατοχή αλλά τη σχέση, όχι την αγωνία αλλά την εμπιστοσύνη.

Στο τέλος της ζωής, εκείνο που συνήθως αποδεικνύεται πολύτιμο δεν είναι το μέγεθος της περιουσίας ούτε οι τίτλοι που συγκεντρώθηκαν. Είναι οι άνθρωποι που αγαπήσαμε, οι στιγμές που μοιραστήκαμε, η ομορφιά που προλάβσαμε να δούμε και η ειρήνη που καταφέραμε να καλλιεργήσουμε μέσα μας.

Τελικά το «μὴ μεριμνᾶτε» δεν είναι μια άρνηση της πραγματικότητας, αλλά μια υπενθύμιση της αλήθειας: ότι ο άνθρωπος είναι πλασμένος για κάτι μεγαλύτερο από την αδιάκοπη αγωνία της απόκτησης. Είναι πλασμένος για την αγάπη, τον θαυμασμό, την κοινωνία με τους άλλους και τη συνάντηση με το βαθύτερο νόημα της ύπαρξής του. Και μόνο όταν το θυμάται αυτό μπορεί να βρει την αληθινή γαλήνη.

Πηγή: pemptousia.gr